

Stichting Brocacef Pensioenfonds

Herstelplan 2018

27 maart 2017

Disclaimer

Deze presentatie is voor u gemaakt om te gebruiken in de context van het herstelplan onder de voorwaarden van onze overeenkomst met u. Deze presentatie is mogelijk niet geschikt voor gebruik in een andere context of voor andere doeleinden en wij aanvaarden dan ook geen aansprakelijkheid voor dergelijk gebruik.

De schriftelijke opmerkingen in deze presentatie moeten worden gezien in samenhang met de ondersteunende en verduidelijkende mondelinge opmerkingen en achtergrond, zoals door Willis Towers Watson gegeven, voordat u overgaat tot enige actie of het nemen van beslissingen.

Agenda

- Financiële positie en aanleiding
- Uitgangspunten bij het herstelplan
- Herstelsjabloon
- Besluitvorming
- Kritische dekkingsgraad
- Bijlage - Uitgangspunten
  - Pensioenregeling
  - Premiebeleid
  - Toeslagenbeleid: maatstaf
  - Toeslagenbeleid: staffel
  - Kortingsbeleid
  - Demografische uitgangspunten

Financiële positie en aanleiding

Kerncijfers financiële positie per 1 januari 2018

Startdekkingsgraad	111,5%
Beleidsdekkingsgraad	108,9%
Minimaal vereiste dekkingsgraad	104,1%
Vereiste dekkingsgraad	116,8%

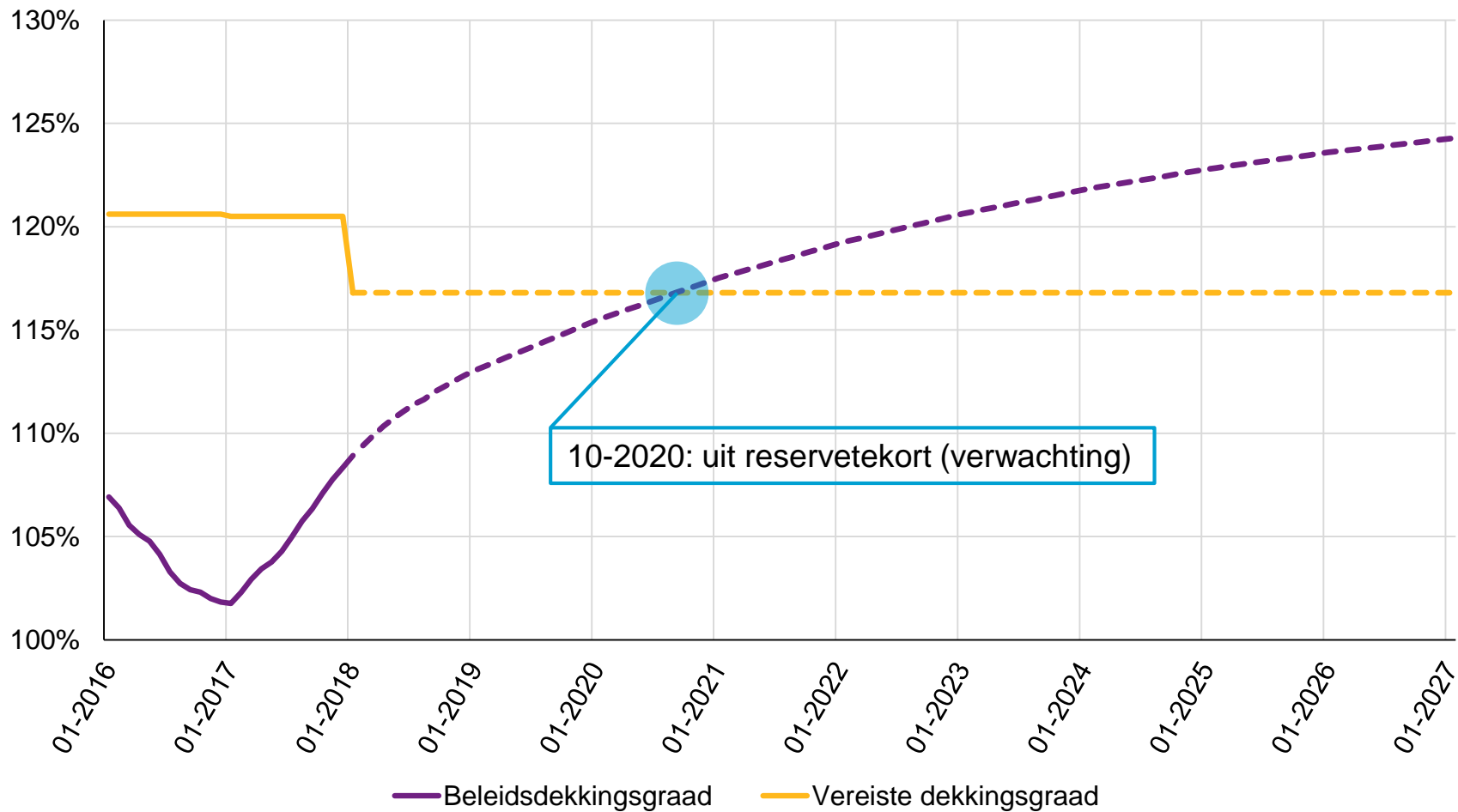
- Het fonds verkeerde op 1 januari 2015 in reservetekort: de beleidsdekkingsgraad is lager dan de vereiste dekkingsgraad
  - Op dat moment is een herstelplan ingediend, waarin het fonds aantoont binnen de wettelijke termijnen weer over de vereiste dekkingsgraad te kunnen beschikken
- Omdat het fonds per 1 januari 2018 nog altijd in reservetekort verkeert, is een actualisatie van het originele herstelplan benodigd
- Het herstelsjabloon en de realisatie ervan over 2017 dient uiterlijk 3 april 2018 bij DNB te worden ingediend (kwartaalstaten K501 en K502)

Uitgangspunten

- Willis Towers Watson heeft het herstelplan opgesteld op basis van de gegevens van het pensioenfonds per 31 december 2017
- Het herstelplan bestaat uit een (deterministische) prognose van de TV en het vermogen van het pensioenfonds
- Startpunt is de situatie per 31 december 2017
  - Voor de voorziening wordt uitgegaan van het deelnemers-, aanspraken- en salarissenbestand per 1 januari 2018. Deze wordt vervolgens geprognoseerd over de hele hersteltermijn
    - Hierbij is rekening gehouden met de conversie van de pensioenaanspraken naar de nieuwe (hogere) pensioenrichtleeftijd
    - Hierbij is tevens rekening gehouden met de toetreding van de (ex-)Mediq medewerkers
  - De strategische beleggingsmix per 31 december 2017 (en de feitelijke ratingverdeling uit de kwartaalstaten Q4 2017) dient als basis voor vaststelling van het verwacht rendement en de ontwikkeling van het vermogen
    - Als gevolg van de andere inrichting van de matchingportefeuille, is de vereiste dekkinggraad in het herstelplan significant lager dan vorig jaar
- Daarnaast wordt rekening gehouden met het premie- en toeslagenbeleid, zoals vastgelegd in de ABTN van het pensioenfonds
- Een volledig overzicht van de uitgangspunten is opgenomen in de Bijlage “Uitgangspunten”

Herstelsjabloon

Verloop beleidsdekkingsgraad en herstel

Herstelsjabloon

Ontwikkeling dekkingsgraad										
Jaar	Feitelijke DG primo	Premie M1	Uitkering M2	Indexatie M3	RTS M4	Over-rendement M5	Overig M6	Feitelijke DG ultimo	Beleids DG ultimo	Vereist vermogen
	%	Δ%-punt	Δ%-punt	Δ%-punt	Δ%-punt	Δ%-punt	Δ%-punt	%	%	%
2018	111,5	0,2	0,4	0,0	0,0	2,4	-0,1	114,4	113,0	116,8
2019	114,4	0,0	0,5	-0,5	0,0	2,5	-0,1	116,8	115,5	116,8
2020	116,8	0,0	0,5	-0,9	0,0	2,5	0,0	118,9	117,5	116,8
2021	118,9	-0,1	0,6	-1,3	0,0	2,5	0,0	120,6	119,2	116,8
2022	120,6	-0,1	0,7	-1,6	0,0	2,5	-0,1	122,0	120,6	116,8
2023	122,0	-0,1	0,7	-1,9	0,0	2,6	-0,1	123,2	121,8	116,8
2024	123,2	-0,2	0,8	-2,1	0,0	2,6	-0,1	124,2	122,8	116,8
2025	124,2	-0,2	0,7	-2,3	0,0	2,6	0,0	125,0	123,6	116,8
2026	125,0	-0,2	0,9	-2,5	0,0	2,6	-0,1	125,7	124,3	116,8
2027	125,7	-0,2	0,9	-2,6	0,0	2,6	-0,1	126,3	124,8	116,8

- Verwachting: het fonds is per 1 oktober 2020 uit reservetekort
- De premie draagt vanaf 2019 niet bij aan het herstel. Dit komt door de hoge dekkingsgraad: de premiedekkingsgraad is hierdoor lager dan de feitelijke dekkingsgraad
- Het verlenen van toeslagen heeft een dempend effect op de ontwikkeling van de dekkingsgraad
- Door de lage rentestanden is het overrendement relatief hoog

Herstelsjabloon

Jaar	Parameters				
	Premie	Opbouw	Toeslag actieven	Toeslag inact.	Rendem.
	%	%	%	%	%
2018	33,5	1,875	0,0	0,0	1,9
2019	33,4	1,875	0,5	0,4	2,1
2020	33,2	1,875	1,0	0,8	2,4
2021	33,1	1,875	1,3	1,1	2,8
2022	33,0	1,875	1,6	1,3	3,0
2023	33,0	1,875	1,9	1,5	3,3
2024	33,0	1,875	2,1	1,7	3,4
2025	33,3	1,875	2,2	1,8	3,6
2026	33,4	1,875	2,4	1,9	3,8
2027	33,5	1,875	2,5	2,0	4,1

- De (feitelijke) premie is gedurende de looptijd van het herstelplan verondersteld gelijk te zijn aan 33,4% van de pensioengrondslagsom
  - Omdat in sommige jaren de (gedempte) kostendeckende premie lager is dan de afgesproken premie, resulteert in sommige jaren een storting in het premiedepot. De premie die wordt ontvangen is dan lager dan 33,4%
  - In 2018 en 2027 is de premie licht hoger dan 33,4%, omdat in die jaren een bedrag uit het premiedepot wordt onttrokken

- Op basis van dit sjabloon is het vanaf 2019 mogelijk om indexatie te verlenen

Vervolg

- Indien het bestuur akkoord is met het herstelplan, dient deze uiterlijk 3 april 2018 aan DNB te worden gerapporteerd middels de verslagstaten K501 en K502
- Bij deze verslagstaten dient ook een vragenlijst te worden toegestuurd, welke dient te worden ondertekend door twee bestuursleden
- Een (concept) vragenlijst wordt als separate bijlage met deze presentatie meegezonden

Contactgegevens

- Jeroen Schilder
  - +31 (0)88 543 3765 | +31 (0)6 229 760 91
  - Jeroen.Schilder@towerswatson.com
- Erica Bakker-Dokter
  - +31 (0)88 543 3848 | +31 (0)6 531 849 51
  - Erica.Bakker-Dokter@willistowerswatson.com
- Rik Maas
  - +31 (0)88 543 3847
  - Rik.Maas@willistowerswatson.com

Willis Towers Watson

Schumanpark 9E

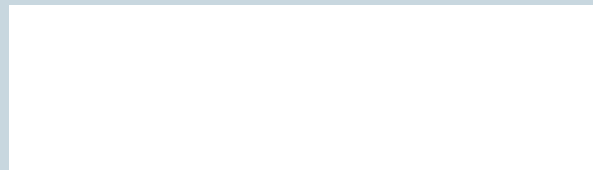
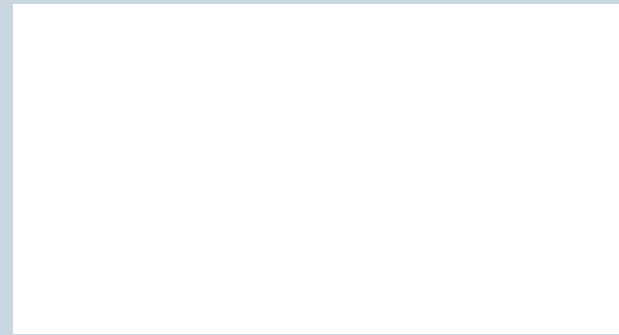
7336 AM Apeldoorn

T: +31 (0)88 543 3000

www.willistowerswatson.nl

Bijlage

Uitgangspunten

Uitgangspunten (1)

Pensioenregeling

Regeling per 1 januari 2018

Pensioenregeling	CDC-regeling o.b.v. middelloon (voorwaardelijke indexatie)
Pensioenrichtleeftijd	1 ^e dag van de maand volgend op 68-jarige leeftijd
Opbouw ouderdompensioen	Streefopbouw van 1,875% per jaar
Opbouw partnerpensioen	Spaarbasis, 70% van het ouderdompensioen
Risicodekking partnerpensioen	70% van het toekomstig op te bouwen ouderdompensioen
Franchise	€ 13.344 (niveau 2018)
Maximum pensioengevend salaris	€ 105.075 (niveau 2018)

Uitgangspunten (2)

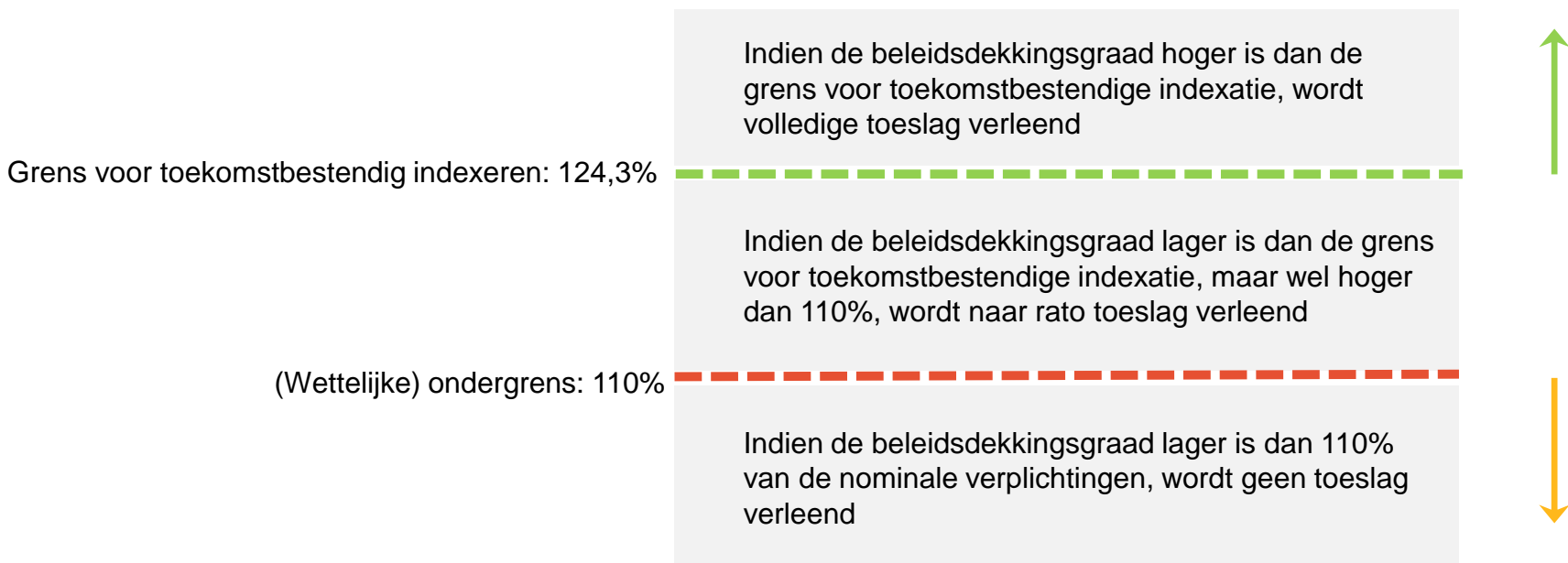
Premiebeleid

- Conform premiebeleid 2017:
  - Feitelijke premie van 33,4%, constant verondersteld over hersteltermijn
  - Opslag voor uitvoeringskosten gelijk aan de werkelijke (verwachte) uitvoeringskosten, verminderd met de vrijval van de excassokosten
  - Ook na 2019 wordt een premieniveau van 33,4% verondersteld

- Opbouw 1,875% in 2018 en verder:
  - Indien de feitelijke premie in enig jaar lager is dan gedempte kostendekkende premie, dan wordt het opbouwpercentage naar evenredigheid verlaagd
  - In het herstelplan wordt rekening gehouden met onttrekkingen en dotaties aan het premiedepot

- Vooralsnog is geen korting van de opbouw betrokken bij de gemaakte deterministische projecties ten behoeve van het herstelplan
  - Een eventuele opbouwkorting zorgt voor een grotere herstelkracht. Derhalve is het huidige dekkingsgraadsjabloon een onderschatting t.o.v. de situatie waarin de opbouw (tijdelijk) wordt verlaagd
  - Mocht de situatie zich voordoen, dan zal de opbouw worden gekort ongeacht de aanneme in het herstelplan

Uitgangspunten (3)

Toeslagenbeleid

- De toeslagverlening is voorwaardelijk en is gekoppeld aan een maatstaf
  - Actieven: loonstijging, verwachting 2,5%
  - Inactieven: prijsstijging, verwachting 2,0%
- Gemiste toeslagen en doorgevoerde kortingen worden niet ingehaald
- De toeslag wordt toegekend op basis van een beleidsstaffel

Uitgangspunten (4)

Kortingsbeleid

- Het herstelplan toont aan in hoeverre het fonds herstelt binnen de daarvoor gestelde termijn. Bij onvoldoende herstel kan een korting het gevolg zijn
- In de ABTN is de volgende kortingsmethodiek vastgelegd (korting kan zich voordoen in twee situaties):
  - Herstelplankorting: indien het fonds in reservetekort verkeert en naar verwachting niet binnen de hersteltermijn kan herstellen tot de vereiste dekkinggraad. Benodigde korting is dan gelijk aan het verschil tussen de vereiste dekkinggraad en de aan het eind van de hersteltermijn verwachte beleidsdekkinggraad. Deze korting vindt gespreid plaats over de looptijd van het herstelplan. Alleen de korting in het eerste jaar is onvoorwaardelijk
  - Maatregel MVEV: indien het fonds zich in vijf opeenvolgende evaluatiemomenten van het herstelplan in een situatie van dekkingstekort bevindt. In dit geval vindt een onvoorwaardelijke korting plaats zodanig dat de niet-gemiddelde dekkinggraad het niveau van de minimaal vereiste dekkinggraad bereikt (ineens toegepast, zonder spreiding)
- Er wordt uitgegaan van een uniform kortingspercentage (voor actieve en inactieve deelnemers)
- Het huidige herstelplan leidt niet tot een korting

Uitgangspunten (5)

Economische uitgangspunten

- Loonontwikkeling: 2,5% per jaar. Daarnaast aanvullende individuele loonstijgingen
- Prijsontwikkeling: 2,0% per jaar
- Rendementen op basis van realistische rendementsvisie en strategische beleggingsmix (40% zakelijke waarden, 60% vastrentende waarden)

Jaar	Gehanteerd	Maximaal
2018	1,89%	3,71%
2019	2,10%	3,82%
2020	2,43%	3,99%
2021	2,77%	4,16%
2022	3,00%	4,28%
2023	3,30%	4,43%
2024	3,44%	4,50%
2025	3,63%	4,60%
2026	3,82%	4,69%
2027	4,15%	4,86%

Uitgangspunten (6)

Demografische uitgangspunten

Ontwikkeling van het bestand geschiedt op basis van de CDC-regeling. De prognose van de verplichtingen is gebaseerd op basis van het deelnemersbestand ultimo 2017, inclusief (ex-)Mediq.

Overlevingskansen

Prognosetafel AG2016 met fondsspecifieke ervaringssterfte op basis van het Willis Towers Watson Ervaringssterftemodel 2016.

Gehuwdheid

Gebaseerd op de CBS Huishoudensprognose 2016-2060 (stand 2016)

Kostenopslag

2,5% van voorziening

Ontslagkansen

Leeftijd	Ontslagkans
21 – 25	12,0%
26 – 30	12,0%
31 – 35	10,8%
36 – 40	5,8%
41 – 45	5,0%
46 – 50	4,4%
51 – 55	1,6%
56 – 60	0,0%
61 – 67	0,0%

Carrière (bovenop algemene loonontwikkeling)

Leeftijd	Carrière
21 – 25	2,0%
26 – 35	2,5%
36 – 40	1,5%
41 – 55	1,0%
56 – 67	0,0%

Invalideringskansen (in het model gecorrigeerd met 40% i.v.m. het 2-klassensysteem)

Leeftijd	Invalideringskans
21-25	0,10%
26-30	0,18%
31-35	0,25%
36-40	0,33%
41-45	0,42%
46-50	0,54%
51-55	0,68%
56-60	0,85%
61-67	1,08%